СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXIX. Ч. 90. Джерзи Сіті, Н. Дж., понеділок, 20. квітня 1931. VOL. XXXIX. No. 90. Jersey City, N. J., Monday, April 20, 1931. THREE CENTS.

ВАШИНҐТОН ОБМЕЖУЄ ОХОРОНУ СВОЇХ ГОРОЖАН У НІКАРАҐВІ

ВАШИНҐТОН. Секретар стейту, Генри Стимсон, оголосив, що він звернувся до американського посла в Нікараґві, щоби цей повідомив американських горожан, які там перебувають, що американський уряд не охоронятиме їх в середині Нікараґви, а тільки в прибережних, портових містах.

Вашинґтонський уряд не відказується тим від охорони американських горожан, але обмежує її до пристаней. Вашинґтон висилає навіть дальше воєнні кораблі для такої охорони, але не думає висилати своїх жовнірів у глиб Нікараґви.

Оцю постанову вважають зміною дотеперішньої вашинґтонської політики супроти країв Середущої Америки. Досі держались у Вашинґтоні засади, яку проголосив президент Кулидж, котрий заявив, що маєток американського горожанина, де би він не був, є частиною маєтку держави і повинен бути хоронений.

Теперішнє зарядження уряду вимагає ще виясненння з огляду на науку Монра, яка виключає інтервенцію чужих держав у державаж Середущої Америки, а охорону чужинецьких горожан передає Злученим Державам. А що в Нікараґві повстанці вбивають не тільки американських горожан, але й чужинців, то виходить, що дальша охорона чужинців буде теж обмежена, подібно як і американських горожан.

НАСТУПАЮТЬ НА ЛІКАРІВ І АПТИКАРІВ.

НЮ ЙОРК. — 20 аґентів прогибіційного адміністратора, Ендру Мек Кембела, зробили 13 ревізій, підчас яких попали на новий синдикат, котрий має до розпорядимости 97 лікарів, що доставляли синдикатови рецепти на горівку.

До синдикату належали теж аптикарі.

ДОРОБИВСЯ МІЛІОНІВ НА ДЕШЕВИХ БІЛЄТАХ.

НЮ ЙОРК. — Помер нагло Джозеф Лібленґ, літ 57, котрий перший заложив перед 30 роками бюро посередництва продажі театральних білєтів.

Лібленґ переконав театральних менаджерів, що ліпше продавати білєти по знижених цінах і грати перед випроданою галею, ніж держатись установленої ціни і глядіти на салі, як вони світять пустками.

Він теж закуповував цілі маси білєтів по низькій ціні й потім перепродував їх з малим зиском. В той спосіб доробився великого маєтку. Але й допоміг театрам. Без нього була би провалилася неодна штука й неодин театральний продуцент був би скінчив банкроцтвом.

Лібленґ знав, що помре на удар серця. І тому оставив за життя рішення, що на випадок смерти не мають переривати його бизнесу на Бродвею і 34 улиці. Він заявив до своїх співробітників: „Не забувайте, що ми є частиною театрального бизнесу, і без огляду, чи хто з нас живе чи вмирає, вистави по театрах не можуть бути перервані".

САМОВБИВСТВО БАНКИРІВ.

БАЛТИМОР. — Джан В. Маршал, банкир, літ 70, котрий був у банковім бизнесі 47 літ, відобрав собі життя револьверовим вистрілом. Кажуть, що зробив це з жалю за померщою жінкою.

БОСТОН.—Фредерик Голсворт, один з першорядних бизнесменів і фінансістів, скочив з вікна й згинув на місці. Причиною нещасливого кроку були мабуть слабі нерви.

СКІНЧИЛАСЯ ВІЙСЬКОВА ВЛАДА НА КУБІ.

ГАВАНА. — З понеділком кінчиться військова влада на Кубі.

Конґрес домагається тепер слідства проти майора Арсенія Ортіза, команданта Східньої Провінції. Закидують йому ріжні злочинства. Кажуть, що за його влади зникали в таємничий спосіб політичні вязні, котрих держано в тюрмах. Тіла чотирох таких вязнів знайдено в ріці.

ВИРАТУВАВСЯ ДВІЧІ ЛЕГКОПАДОМ.

МЕКСИКО СІТИ. — Капітан Пол Азкарате виратувався на протязі 24 годин двічі від смерти. Два рази пускався на літаках у дорогу й два рази втратив у воздусі контролю на літаками і мусів ратуватися легкопадами.

В обидвох випадках злетів щасливо на землю.

ПОЖАЛУВАЛИ ВТІКАЧІВ З ЧОРТІВСЬКИХ ОСТРОВІВ.

ПОРТ ОФ СПЕЙН (Трінідад). — Шістьох Французів, утікачів з тюрм на Чортівських островах, стануни перед судом за те, що вступили на землю Трінідаду без дозволу. Суд рішив не видавати їх французьким властям, але казав їм покинути край. Утікачі врадувалися таким рішенням і, співаючи „Марселезу", пустилися зараз до сусідньої Кольомбії. А добрі люди дали їм їсти, одяг та ще пару центів на дорогу.

УКРАЇНСЬКЕ ТРІО НА РАДІО.

В неділю, дня 19 квітня, година 3.30 пополудні виступає на стації W. G. B. S **українське тріо.** Співатиме наша оперова співачка Марія Гребенецька, а на скрипці гратиме наш музик і композитор, Роман Придаткевич. На пяні грає Елис Корчак. Менаджерка Вера Гуль.

(Повідомлення надіслано в суботу, тому спізнене).

ДЕБАТУВАЛИ ПРО СОВІТИ.

На річних зборах „Америкен Екедемі оф Політикал енд Сошел Саєнс" у Филаделфії, говорив Гемилтон Фіш про те, щоби спинити комуністичний рух в Америці. Він казав, що Америка не може видержати конкуренції з совітами, які платять робітникови денно по 20 американських центів.

ВБИВСТВО КОМУНІСТИЧНОГО ПОСЛА В БЕРЛІНІ.

В Берліні три осібняки вбили посла до гамбурського сойму, Геніґа. Поліція арештувала їх. Всі вони є членами ґітлерівської орґанізації. Два з них зявилися самі в поліційнім уряді, як лише довідалися, що поліція знає назвиска вбийників. Третього з них арештувала поліція на вулиці. Один з убийників був поліціянтом, якого власти видалили перед пів роком зі служби за участь у ґітлерівськім русі.

ЗЛУКА ПОЛЬСЬКИХ СЕЛЯНСЬКИХ ПАРТІЙ.

У Варшаві на зїзді представників Пяста, Визволеня та Стронніцтва Хлопського постановлено злучити ті три партії в одну, під назвою „Стронніцтво Людове". Головою головної ради вибрали Вітоса. Виконавчий комітет складається з 12 осіб.

САМОГУБСТВО ХОРОЇ.

В Медведівцях, пов. Бучач, відібрала собі життя 25-літна Анастазія Мельник у той спосіб, що кинулася до криниці та втонула. Причиною самогубства невилічима грудна недуга.

ВБИВСТВО ЗАДЛЯ МАЄТКУ.

У Жукотині (пов. Коломия) Мих. Стадничок вдушив свою багату своячку, 51-літню Параску Стадничук. Він хотів так здобути її маєток.

ЩИРІСТЬ МАДЯРСЬКИХ РЕДАКТОРІВ.

Недавно в Ужгороді славила президента Розсипала офіціяльна мадярська преса, бо для мадярського театру подаровано 15,000 чк. Кожний дивувався, чому такі похвали для президента. Тепер виявилося все. А саме: Мадяри надіялися ще й на другі 15,000 чк., а коли не дістали їх, зараз „поправили" свою помилку і всі компліменти на адресу през. Розсипала відкликали та напали на нього за те, що не дав для них 30,000 чк.

НАЗНАЧЕННЯ ЯЗИКОВОЇ КОМІСІЇ.

Язикова комісія для Закарпаття вже назначена. Вислано до неї професорів університету: Вайнґарта і Полівку. Від „Просвіти": о. Августина Волошина і д-ра Івана Панькевича. Від „общества Духновича": д-ра Камінського Осипа і молоденького професора мукачівської ґімназії, д-ра Стрипського.

АРЕШТУВАЛИ КУПЦЯ ЗА ВЕКСЛЕВІ ОБМАНСТВА.

В Тернополі арештувала поліція 51-літнього купця, Мозеса Ґельбтуха, замешкалого в Скалаті, за те, що поповнив багацько векслевих обманств на шкоду ріжних тернопільських та львівських фірм на суму 74 тисяч золотих.

ПОЖЕЖІ НА ПОМОРЮ.

Польські часописи пишуть, що на Поморю з кожним днем зростає число пожеж. Слідства виявили, що коло 70 процентів пожеж мають виключно спекуляційний характер. Власти заявили, що з тією спекуляцією будуть боротися.

БУРЖУАЗНА Й СОВІТСЬКА ЖІНКА.

Союз совітських жінок-комуністок видав до своїх членок відозву, в якій взиває, щоби совітські жінки-комуністки вчилися стріляти і на випадок війни були приготовані до неї. Відозва кінчиться так: „Буржуазна жінка є звичайною собі лялькою та сплетницею — совітська жінка повинна навчитися орудувати крісом замісць богато говорити".

ТРАҐІЧНИЙ ВИПАДОК ПІДЧАС МЯЧЕВИХ ЗМАГАНЬ.

Підчас мячевих змагань, які відбулись у Відні 15-березня, воротар клюбу міської електрівні кинувся на мяч, щоби його зловити. В тій хвилині змагун ворожої дружини в повному розгоні впав на воротаря і черевиком станув йому на лице так сильно, що зломив йому ніс, кости біля очей і чоло. В грізному стані відвезли воротаря до лічниці.

ПАПА СПАДКОЄМЦЕМ.

У Ватикані помер шамбелян папського двора, Тома Саво. Він лишив великий маєток у висоті 10 міліонів лірів. Спадкоємцем того маєтку назначив папу.

АТЛЯНТИДА.

Визначний учений, Рафаїл Реквен з Венезуелі, приготовляє видання свого твору, в якім доказує, що Атлянтида таки справді істнувала, та що наслідком ґеоґрафічних змін запалась під море. Реквен зібрав цілу масу предметів, добутих у Венезуелі, які доказують, що Атлянтиду заселювали племена, схожі на Єгиптян, та що частина того населення підчас катастрофи Атлянтиди втікла до Венезуелі, де знайдено предмети з тієї доби.

АРЕШТУВАННЯ ПРЕДСІДНИКА ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМІТЕТУ В СІМФЕРОПОЛІ.

В Сімферополі аґенти ДПУ арештували предсідника центрального виконавчого комітету кримської республики, Кубаєва. Большевицькі власти держать в тайні причину арештування.

САМОГУБСТВО В ТРИБАХ МАШИНИ.

В Сливках (пов. Калуш) кинувся між трибі тартаку Як. Розенфельда 23-літний Семань Кос. Трибове колесо відтяго йому голову.

КУПЕЦЬ ПОВІСИВСЯ.

В Вильні повісився 54-літний купець Гільсберґ. Причиною самогубства були фінансові клопоти.

КИТАЙЦІ ПРОТИ ЯПОНЦІВ.

В районі Ціціару Китайці нападають на Японців. Разом з тим поліція переводить ревізії на вулицях серед прохожих Корейців та Японців. Крім того влада забороняє Китайцям винаймати для японських Корейців будинки для крамниць і для мешкання. Це сталося внаслідок рішення партії „Куомінтаґ", щоби виступити проти тих чужинців, яких держави не відмовляються від старих концесійних прав у Китаю.

СІМ ЛІТ ТЮРМИ ЗА ВБИВСТВО ЖІНКИ.

Перед львівським судом присяглих відбувалася в днях 16 і 17 березня ц. р. розправа проти Франціщка Войтила, обжалованого за вбивство своєї нареченої і матери його дитини, Ксені Пужаківної. Присяглі судді видали вердикт, яким заперечили питання про душогубство, а потвердили одноголосно питання про вбивство. На тій підставі трибунал під проводом окружного судді Тертіля засудив підсудного на 7 років тюрми. Прокуратор і оборонець зголосили внесення касації.

НА ПОЛЬСЬКО-РАДЯНСЬКІМ КОРДОНІ.

В прикордоннім селі коло Ольковичвояк радянської прикордонної сторожі, Татарин, маючи з командантом своєї станиці якийсь конфлікт за його дочку, замкнувся в його кімнаті і цілу годину відстрілювався крісом, при чому вбив 3 особи, між ними жінку команданта станиці прикордонної сторожі. Після того підпалив дім і згинув сам у полумях.

ПОВОЄННИЙ ТИП.

В Реґенсбурґу закінчився процес проти купця Ерика Тецнера з Ляйпціґа і його жінки, які на спілку отруїли матір Тецнера, вбили невідомого молодого чоловіка і намагалися вбити Альойзія Ортнера, який, діставши удар по голові, встиг втекти і віддати цю пару вбивників поліції. Процес Тецнера був великою сензацією в Німеччині. Тецнер, типово повоєнний злочинець, який за всяку ціну хотів розбогатіти і, вбиваючи людей, навіть свою матір, говорив жінці: „На війні згинули нізащо міліони людей, то наші вбивства є дурницею. Нині працюють тільки дурні, а розумні збогачуються без праці". Його жінка була безвольною істотою, яка корилась своєму чоловікови і була знаряддям у його руках. На розправі Тецнер сам казав, що кара смерти для нього найвигідніша, бо сидіти довго у вязниці, це гірше ніж смерть. Його жінка на розправі ввесь час плакала. Тецнера засудили на кару смерти, а його жінку на 4 роки вязниці.

СКРИПКА З СІРНИКІВ.

Люблинський радіо-технік Копицінський виробив новий тип скрипки, яка зложена з самих сірників, склеєних звичайним столярським каруком. На виконання тієї скрипки Копицінський вжив 4,500 сірників і працював над нею 3 місяці. Знавці говорять, що голос тієї скрипки перевищує голоси найкращих дотеперішніх скрипок.

РЕПУБЛИКАНСЬКІ РЕФОРМИ В ЕСПАНІЇ

ЦЕРКВУ ВІДОКРЕМЛЕНО ВІД ДЕРЖАВИ. СКОРОЧУЮТЬ АРМІЮ.

МАДРИД (Еспанія). — Тимчасове республиканське правительство повідомляє, що майже в усій державі вже привернено порядок. Лише в небагатьох містах комуністи старалися викликати горожанську війну, але тепер і там втихомирюється. Уряд спішно переводить республиканські реформи, стараючись як найскорше знищити всі ознаки монархічної деспотії.

Уряд заборонив ґубернаторам відвідувати офіційно церковні богослуження або мати офіційний контакт з церковною владою та священством. Можуть бути лише персонально-приватні стосунки. В цьому бачать перший крок республиканської влади на шляху до відокремлення церкви від держави. В Еспанії вже проголошено свободу віри й релігійну рівноправність усіх громадян републики. До останнього часу Еспанія була головним осередком й опором єзуїтського ордену, тому встановлення републики в Еспанії значно підриває сили єзуїтів.

В Еспанії армія значно більша ніж, наприклад в Америці, а міжтим Еспанія забезпечена від нападу чужих держав. В еспанській армії непомірно великий старшинський корпус, в якому більше полковників, ніж їх було в довоєнній німецькій армії. Армія була головним опором монархії та ріжних воєнних диктатур і відогравала велику політичну ролю в монархічній Еспанії. Тому републиканський уряд почав скорочувати армію, а передовсім її непомірно великі офіцирські кадри.

Провінція Катальонія, що утворила свій окремий уряд, заявила своє підчинення центральному републиканському урядови, зберігаючи автономні права окремої провінції. Еспанську републику вже признали Франція, Арґентина, Бразилія й Чілє. Можна сподіватися дальшого признання нової републики іншими державами.

Король Альфонс оселився зі своєю родиною в Парижі й там думає перебути до червня, коли будуть переведені вибори до установчого парляменту. Альфонс сподівається, що на тих виборах монархісти переможуть і він ще повернеться на престол, від якого, каже, не відмовився, а лише тимчасово виїхав з Еспанії. Колиж переможуть републиканці, то король каже, що щиро підчиниться їх рішенню створити в Еспанії републику.

ВИСТРИБНУВ З ВІКНА РАДЯНСЬКОЇ АМБАСАДИ.

ГЕЛЬСІНҐФОРС (Фінляндія). — Фінляндська поліція знайшла біля радянської амбасади скривавленого молодого Карельця, Вима Каяву. Він заявив, що прийшов до амбасади, щоб довідатися про долю його батьків, які жиють у радянській Карелії. Він думає, що їх також вислали десь на Сибір, коли переводили масові арешти й висилки Карельців.

В амбасаді радянські урядовці загрозили Каяві арештом і коли хотіли перевести свій намір, Каява вистрибнув з вікна на вулицю. Фінляндська влада тепер переводить слідство в цій справі самоуправства радянського представництва в фінляндській столиці.

ДІЛОВИЙ УРЯД В РУМУНІЇ.

БУКАРЕШТ (Румунія). — Після того, як всі спроби Тітулеска сформувати уряд з представників ріжних партій остаточно не вдалися, він рішив утворити уряд з фахівців і назвати його „діловим урядом". На таку комбінацію погодилися лідери ріжних партій, а тому треба сподіватися, що нарешті уряд буде скоро сформований.

Після того буде скликаний румунський парлямент на специяльну сесію, щоб вирішити деякі пильні справи та покінчити з політичною крізою в Румунії.

НОВИЙ ВІЦЕКОРОЛЬ ПРИЇХАВ ДО ІНДІЇ.

БОМБЕЙ (Індія). — Новий віцекороль Індії, лорд Вилинґтон, приїхав сюди. Представники місцевої індійської й британської влади та населення врядили йому надзвичайно гучну зустріч. Стрічали його Індійці як свого старого знайомого, бо він колись був тут ґубернатором Мадрасу та Бомбею.

Новий віцекороль мав довшу конференцію з уступившим віцекоролем, лордом Ірвіном. Потім поїхав на конференцію з Магатмою Гандієм, з яким хоче відразу наладнати добрі відносини, щоби спільно розвязати як найскорше крізу в Індії.

БОРОТЬБА З ПОВСТАНЦЯМИ НА АЗОРАХ.

ЛІСБОНА (Портуґалія). — Уряд готується до активних операцій по вгамуванню повстання на Азорах. Туди вислано воєнно-морську експедицію на чолі з двома кружляками. Кружляки вже підійшли з невеликим десантом до островів і готуються до боротьби.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 3, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		ПЕРЕДПЛАТА:	
Three cents a copy.		Поодиноке число три центи.	
Half year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сити і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

Тел. „Свободи". Montgomery 5—0498. Тел. У. Н. С.: Montgomery 5—1838

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

МОСКВОФІЛИ ЧЕРВОНІЮТЬ

Корінь москвофільства лежить у зневірі у власні сили. Воно не може собі уявити нашого народу, стоячого на власних ногах. Тому москвофіли завжди шукають опори.

Зродитися могло москвофільство тільки в хорих душах. І тільки тому, що москвофіли були люди з хорою, зломаною душею, вони пішли шукати опори в гнилім цараті. Бо здоровий народній орґанізм не стратив віри в часі найбільшого національного безсилля. Він пішов до боротьби, орґанізації власних сил і довів на протязі кількох десятків літ праці до того, що наша мала Галичина записалася золотими буквами в історії відродження української нації й державности.

Москвофільські звихнені душі не виздоровіли навіть підчас нашого національного зриву. Вони і тепер не вірять ще в наші сили і в нашу ідею. Цілий світ зачинає вже говорити про українську справу, і найвизначніші політики світа не закривають очей на те, що ця справа дозріває. А москвофіли цього не бачать. Але певна зміна зарисовується вже й у них. Вониж мусять на когось опертись, а царської Росії нема й на таке виходить, що вже таки не вернеться. Отож москвофіли зачинають здавати собі з цього справу, та шукають виходу. А яко хорі душі, переходять легко від царської гнилі до большевицької.

І зачинають звільна годувати своїх читачів похвалами в честь „Нової Росії". Ще й перекладають вірші якогось німецького большевицького віршомаза, щоби показати своїм темним прихильникам, яка то Росія тепер культурна держава, й то перша в світі.

Давніше писали вони тесаме про царську Росію. Самі признають, що цілий світ уважав тоді Росію „кольосом на глиняних ногах", але наші москвофіли туманили тоді наш нарід царською величю і могутністю Росії. А тепер роблять тесаме з комуністичною Росією. Цілий світ глядить з погордою на цю країну чрезвичайки, деспотії й варварства, а москвофіли вчать своїх прихильників подивляти червоних катів.

У своїх симпатіях до совітської Росії вони доходять уже навіть так далеко, що допускають пропаґанду за прилучення Галичини до „Радянської України". Дивно й смішно це читати в тих часописах, які не узнають ніякої української назви, ні ніякої „України". Така саламаха можлива дійсно тільки в тих, які самі не знають, що творять.

Але від хорих душ нічого іншого надіятись не можна.

ПОЛІТИЧНИЙ ВИСТУП СТАНИСЛАВІВСЬКОГО ВЛАДИКИ В ЗЕРКАЛІ ПОЛЬСЬКОЇ ПРЕСИ

Політичний виступ станиславівського владики в обговорюваному нами в попередніх числах „Пастирському Листі" найшов, як ми це передбачували, роззброюючо щирий та небувало прихильний відгомін у польській пресі. І хоч лист був адресований „до людей доброї волі" передовсім серед українського громадянства і до того правдоподібно не тільки з станиславівської епархії, то теж, як досі видно, найшов він найбільше „людей доброї волі" покищо серед Поляків. Польська преса приняла політичну програму владики в обійми, витягнула з неї найцінніше для себе і найльояльніше для Поляків, відповідно приправила своїм сосом і почала ним бити по всіх, розуміється „нельояльних", Українцях. Основні точки політичної програми владики поставила на почесне місце між власні програмові тези в єправі розвязки українського питання в межах Польщі.

Для нас, без сумніву, найцікавіші голоси львівської польської преси на цю тему, бож вони репрезентують прилюдну опінію місцевих, східногалицьких Поляків. Ось саме з цими голосами хочемо нині познайомити наш загал.

Львівська урядова „Ґазета Львовска" з 24. березня ц. р. приносить у справі „Пастирського Листа" передову статтю під написом „Голос пересторогиʺ. В основу статті лягла теза, що Польща все бажала наладнати польсько-українські взаємини і в тій цілі кількакратно виступала з відповідними пропозиціями. Одначе цієї доброї волі польської сторони не хотіла зрозуміти українська сторона. Томуто всі польські змагання в цьому напрямі були безуспішні. Вправді і серед українського громадянства були люди, які бажали наладнати відносини і які здавали собі докладно справу з положення, то всеж вони не були в силі до нічого довести, бо уступали перед тером неримиримих шовіністичних елементів.

„Найпопулярніші і найбільше заслужені українські діячі капітулювали перед тими „очайдухами", боячись сказати голосно і публично те, з чого часто сповідалися в довірочному гурті, а саме: що уступчивість супроти розхрістаного політичного радикалізму веде українське громадянство і цілу його будуччину в пропасть".

Щойно на такому підкладі змальована у статті вага виступу станиславівського владики. Цей виступ є, на думку цього урядового щоденника, візванням Українців до того, „щоби протиставитись теророві і щоби почати річеву, будуючу працю, щоби творити позитивні морально - політичні вартости, замісць дотеперішніх неґативних і по суті анархічних".

Підкресливши відвагу станиславівського владики, з якою він висловив своє політичне „вірою" у „Пастирському Листі", автор кінчить статтю ось якими міркуваннями:

„Чи Українці послухають цього візвання? Чи признають безуспішність своєї засадничої опозиції супроти держави, і згідно з власним інтересом, з власною кращою майбутністю зрозуміють, що без чинної льояльности, без співпраці з польською суспільністю втратять усе, що осягнули в останніх десятиліттях? Сам достойний автор пастирського листа, здається, розуміє труднощі. І тому каже, що зміна на краще є справою часу, справою обопільних зусиль та праці, — овіяної доброю волею. Апелюючи до тієї праці, може рахувати на льояльну співпрацю польської сторони".

Як бачимо, то львівський офіціоз, зрозумівши лист як оферту на спрецизовану щодо льояльности пропозицію, прийшов теж зі своєрідною офертою, бо з офертою „льояльної співпраці" над реалізацією програми повної льояльности владики, не даючи зі свого боку ніяких конкретних обіцянок ні натяків про те, від чого та співпраця зачнеться: чи виключно тільки від вислухування польською стороною українських заяв льояльности, чи може якими уступками в користь Українців.

Орґан львівських бебеків „Слово Польське" з дня 26. березня ц. р. присвятив теж передову статтю виступові станисл. владики. Стаття має назву: „Ідеольоґія о. еп. Хомишина". У статті автор з признанням підкреслює передовсім ту тезу епископської політичної орієнтації, в якій говориться про цілковиту нездатність та непідготованість Українців до власного державного життя, а далі ще й ту, що в інтересах Українців є „сильна і забезпечена Польща", яка боронилаб Сх. Галичину від „хмари большевиків".

„Можна сказати, читаємо там, що еп. Хомишин — мутатіс мутантіс — є на свому ґрунті хорунжим ідеольоґії краківської школи, яка теж поручала льояльність супроти заборчої держави і також хотіла ту державу бачити сильною, бо думала, що Поляки, стративши власну державу наслідком внутрішньої анархії, нездатні до державного життя, і що в їх власному інтересі лежить, щоби навчитися передовсім слухати влади, хочби й чужої. Те саме каже еп. Хомишин: якщо Українці з власної вини, наслідком внутрішньої немочі не вспіли збудувати власної держави, то частина народу, що опинилась під польською владою, мусить ту владу, хоч вона чужа, признати і їй піддатися, бо нема влади, яка не походилаб від Бога (а як тоді справа стоїть для катол. епископа з большевицькою владою? Чи вона від Бога, чи від чорта? — Ред.), і тому то слід заняти становище, яке сяк-так уможливилоб українському народові його істнування та розвій."

Зазначивши, що владика не зрікається власної державности, автор кінчить статтю такими висновками:

„Епископ Хомишин, осуджуючи протидержавне становище сепаратизму, не пропаґує протидержавної постави, що випливає з внутрішнього переконання і любови до Польщі, так як формулує свої тези у відомій статті голова ББ Голувко, вимагаючи від Українців, щоби станули на ґрунті інтеґральної приналежности Сх. Галичини (в оріґіналі Малопольскі) до Польщі і в її величі, щастю та силі бачили власне щастя і ціль. О. еп. Хомишин, проголошуючи гасло льояльности, вважає її за конечну умовину чи засіб для осягнення Українцями власних, окремішних цілей, ближче врешті не означених. Аналізуючи таким чином преміси тверджень еп. Хомишина, не хочемо цим ані на хвилю обмежити їх далекосяглого, позитивного значіння, а тільки поставити те значіння у належному світлі обективної дійсности".

Зі сказаного виходить, що хоч усе те і добре та позитивне, то всеж таки і цього для бебістів замало на те, щоби наладнати українсько-польські відносини в Польщі.

Позитивне становище до виступу станиславівського владики заняв і орґан львівських ендеків „Курєр Львовскі". Він теж приніс у числі з 26. березня ц. р. передову статтю про „Пастирський Лист". Ствердивши, що „пастирський лист еп. Хомишина є першим від прилучення нашої дільниці до польської держави ствердженням з боку видатної особистости, що Русини (чи згідно з принятою о. епископом, а популярною в руській суспільности термінольоґії Українці) повинні погодитися з фактом непосідання власної державности і з приналежністю до Польщі", автор статті пише:

„Не можна було сподіватися, щоби о. еп. Хомишин став на польському становищі або на становищі фантастів зі „Слова Польського" які, заки почали повторяти молитву за панею маткою, як мусить її повторяти четверта бриґада за першою, вважала Русинів за етнічний відлім нашого народу. Тому то еп. Хомишин заняв, як мусіло бути, руске становище і саме з того становища, в імя добра свого народу висказав правду, якої його земляки або не хотіли видіти, або не важилися публично висловити... Еп. Хомишин виказав її по мужеськи і по християнськи... Знайшов також гострі слова осуду для ґайдамацької демаґоґії і для саботажової акції... Звернувся проти всякої ненависти і висунув гасло згідного співжиття між обома народами".

Колиж при тій нагоді висунув і деякі заміти проти польської суспільности, то зі свого становища не міг інакше поступати. Особливо важним моментом у листі є пересторога перед протидержавною роботою. В листі виразно підкреслено, що український нарід повинен у своїх змаганнях спиратися на західню культуру, а її може йому дати тільки Польща. Зазначивши це, автор статті висуває таку тезу:

„Ми дійшли до точки, яка має вагу не тільки для Русинів, але й для нас. Нашою історичною місією супроти територіяльних меншостей на Сході є ширення західньої культури. З тієї причини і з тисячних інших оглядів, що відносяться до нас, нашим обовязком у державному житті є опиратися на західніх зразках. Такі милі для санації східні методи не відограють ролі притягаючої сили, здатної споїти наших молодших братів орґанічно з польською державою. Якщо не дамо їм того, що їм від нас належить, то є західньої культури, то вони будуть воліти пійти за східним товаром просто на схід — без нашого посередництва".

В останніх словах про східні методи є без сумніву деяка доза слушности. Алеж для ендеків ціла суть справи не в тому. Вони навіть цю нагоду використовують зручно тільки в опозиційних цілях. Бо на ділі вони все були за повну асиміляцію Українців. Колиж тепер коригують своє становище до того, щоби Українців мовляв — тільки стопити орґанічно з Польщею, то цей метафоричний їх вислів вповні покривається з побажаннями бебеків, виловленими недавно у статті Голувка. Отже ціль одна, тільки засоби інші. А пастирський лист станиславівського владики використовують вони на те, щоби доказати, що, мовляв, їх засоби, навіть на думку українського владики, кращі від бебістичних.

(„Діло").

— Вбожество це не злочин!
— Ой, чому ні! А чогож карається досмертною працею?

—o—

Жарти про першу залізницю.

В 1830. р. стала вперше в Анґлії їздити залізниця. Часто траплялося, що поїзд не міг рушити з місця. Нераз подорожні мусіли попихати поїзд під гору.

Лорд Еґнек стрінув приятеля.

— Ну, мілорде, що пороблясте?
— Їжджу часто залізницею...
— Якжеж це?
— А так, лікар приписав мені богато руху.

Д-р Остап Грицай.

МОЦАРТ

У 175-ті роковини уродин. (1756—1931).

(6)

І от ворохобний дух бунту пробудився тепер у Вольфґанґу Амадею Моцарті знову, і наш орґаніст почав ще раз пехтувати архіепископський наказ до повороту в Зальцбурґ. Це рік 1781 і один з найбільш рішаючих моментів в короткім житті невмирущого творця музичної драми. Моцарт уперся і не ґадав спішитися з преосвященною караваною до „Риму півночі", на тихомирну посаду богумилого орґаніста з пенсією 450 австрійських ґульденів річно. Ґраф Кольоредо почав спершу сердитися, далі викрикувати, а вкінці шаліти, тобто обкидати Моцарта ординарною лайкою, якої реєстр збережений для майбутнього точнісінько в пропамятнім листі Вольфґанґа до батька. Але те все не застрашувало нашого революціонера. Обиджений Моцарт не жадав уже тепер ніякої відпустки, а просто звільнення зі служби, прохаючи його практично внесеним поданням, що так розлютило секретаря архіепископа, ґрафа Арко, що коли Моцарт прийшов до нього втрете, то той ґраф копнув його і викинув за двері. Притім додаймо зараз, що з огляду на ґрафський титул того пана Арко, Моцарт в ті часи не міг йому — по закону — нічогісько зробити, бо проти можних ґрафів звичайний плебей був тоді вповні безборонний і безправний. І так глибоко була в ту епоху вкорінена мораль смирно-рекрутського послушання великопанським деспотам і бруталям, що батько Моцарта у своїй згідливій праведности та повний турбот за непевне майбутнє Вольфґанґа, радив йому безогляду на справу з Арком відкликати прохання відносно звільнення зі служби, помиритися з обома ґрафами тай так, як то кажеться, полагодити справу по доброму, тобто цілуючи смиренно той панський чобіт, що зволив ласкаво копнути Моцарта за двері. Але як то наш Вольфґанґ уже і в справах музики виявив досі нераз і недвозначно, що думки його розходяться з батьковими, то відносно конфлікту з ґрафом Кольоредо він поступає ввесь по своїм переконанням, без ніякого огляду на льояльні поради старого, написавши йому в тому ділі між иншим таке: — Коли треба буде того, дорогий тату, то я радо пожертвую за вас моє щастя, моє здоровля і моє життя — але якщо йде про мою **честь,** то вона вам і мені мусить бути **вище всього".** А відносно того, що він, Моцарт, не аристократ родом, Вольфґанґ каже прегарно: Людину ублагороднює не що инше, тільки серце; а я, хоч і ніякий ґраф, то маю може більше чести, ніж неодин між ґрафами.

Отак то Моцарт, не вибувши навіть цілих двох літ в затишку батьківської хати та на архіепископській службі як орґаніст, повертає **в р. 1781 утрете і востаннє** на химерний шлях тої ґеніяльної блуканини, непевности істнування і безперестанного повисання над грізними прірвами незабезпеченого життя, такого страшного пересічній людині, затеж з духовістю, вдачею і всею природою ґеніяльних людей звязаного майже з правила так тісно, що належить до них необхідно як і їх ґеній та їх творчість. — Мука — це моя стихія — каже раз божеський Прометей у відомім драматичнім творі великого анґлійського поета П. Б. Шеллі **(Shelley),** і я думаю, що тими пророчими словами намагавсь преславний поет висловити не що инше, а надлюдську духовість, нерозслониму тайну кожного творчого ґенія взагалі. Бо й якже моглоб бути инакше? Тоді ось, коли пересіч сірих людей сірої буденщини вдоволюється теплими затишками у глухих кутах, де стільки світа, що в вікні, стільки роботи, що на нині і стільки всієї турботи, як пережити день, по змозі в тихомирній згоді зі світом і життям, то ґеній тугою своєї горіючої душі шукає нових шляхів для мільйонів і для цілих століть. Ґеній раніше нас переживає всю душливість, ввесь гнет перестарілого й мертвецького. Ґеній сам один в самоті своєї душі сотворює нові світи людству. Він, той вічно бездомний і вічний скиталець. Чужий своїй рідні і блукаючий чужинець між чужинцями. Він, провісник нових небес, яких ще не всилі добачити смертне око, і жрець святині, попри яку сіра товпа проходить байдужа, ще не прочуваючи всієї величі її божества. То й якже не страдати йому, ґенієві, у глибинах його душі всеобіймаючої? Але в тому страждані ґеніїв є завжди щось із благословенного Господом Христового подвигу, що перемагає муку мукою, Голґофту Голґофтою і смерть смертю, оконечний тріюмф творчого життя, визвольної стихії сповіщаючи. О, це так — ми, сірі слуги сірої буденщини, ми ломимось у стражданні, лякаємось болю і втікаємо перед мукою, мов перед смертю. А ґеній, всебодрий своєю силою і своїм жаром, своєю тугою і своїм гнівом, перемагає ади страждання і видвигається пресвітлим переможцем на розмежжу століть і віків, кожній епосі, кожному часові, кожному народові вогненним стовпом дорогу в Землю Обітовану розсвічуючи. В Обітовану Землю обявленої йому краси.

Малою дитиною, ще поки розкрилися всі пелюстки його предивно тонкої душі, прочував Моцарт ті, неторкнені ще крилом думки шляхи, вичаровуючи тут і там ніжною рукою звуки, яких краса чудувала і великих майстрів. А невже опісля, упродовж тих перших зрілих років, які зазвичай стають непроходимою прірвою для всякого роду „чудесних дітей", Моцарт виявив коли хоч і найменше відхилення від лінії постійного, щораз величавіщого розвитку? Це й одна зі своєрідних признак тієї незрівнаної індивідуальности, що вона, починаючи від найранішого дитинства аж ген до мужеського віку, водно перевисшає сама себе, стає щораз тонша і щораз глибша, простує на найвищі верхи мистецтва, не зупиняючись ніде й ніколи. Прірви творчого сумніву й вагання не істнують для Моцарта таксамо, як не істнують для нього на довше ніякі перепони, витворювані принагідно обставинами зовнішнього життя. Його поведення в важких життєвих ситуаціях нагадує зазжди слова Нічше про те, що мистцеві треба те, що сковує його духа, відштовхувати, безмилосердно відштовхувати від себе. От ми бачимо досі, як послідовно Моцарт покидав вузину зальцбурського середовища, щоб не розгубитись тут в бездушнім животінні ґрафського панцизняка. Ми знаємо, якою дорогою ціною окупив собі він вкінці свободу вольного життя, відрікшись служби в. ґрафа Кольоредо зовсім, і нам добре відомо, яку боротьбу мусів тепер Моцарт звести з педантичним батьком за змогу зовсім незалежної екзистенції. Коли ось Моцарт розстався оконечно з архіепископом, він, заскочений тоді життям у Відні, порішив лишитися в наддунайській столиці й на далі, наче прочуваючи, що тих марних десять літ життя, що їх йому ще судьба лишила, таки найдоцільніше буде провести в Відні як середовищі великого життя, а з цим і творчого розмаху. Тоді в нього було 25 років життя, років коротких часом, але якихже важливих тим, що Моцарт уже сотворив досі! Це вже на сотки налічуються ті музичні твори, що їх він, — починаючи від 7-го року життя, як знаємо — досі скомпонував. Та мимо того всього це все ще таки тільки початок. Це ще не ті плоди Моцартового ґенія, що мали стати духовою власністю всіх народів. Ті останні, найголовніші твори — він довершить їх саме тепер, через десять років до смерти, живучи життям таких прикростей і таких злиднів, що кожний день того життя — це невідповідальне накликування смертоносної знемоги. І напише їх Моцарт в ґетсеманській самоті великотворчого духа, якого не вміє зрозуміти ні оцінити гаразд ні рідний батько, ні хтось такий близький йому, як укохана ним жінка. І напише їх Моцарт, караючись найтяжчим болем, якого може зазнати тут на землі творчий дух, а саме, палючим болем свідомости того, що не стане вже в нього життя здійснити довго леліяні, вже подихами вічности надихані останні творчі замисли...

Справді, які це глибини ґенієвого страждання! Але хіба він залякався їх?

(Далі буде).

НОВІСТЬ! НА ПЯНО НОВІСТЬ!
35 УКРАЇНСЬКИХ НАРОДНИХ ПІСЕНЬ
в оброблєнню славного музика й композитора
В. БАРВІНСЬКОГО.
за 1-го доляра
КРАЩОГО И ДЕШЕВШОГО ВИДАННЯ ДОСІ НЕ БУЛО.
Головний склад у книгарні „Свободи":
"SVOBODA,"
81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

Лавою всі: За Україну

НА АВРАМЕНКІВ НАРОДНИЙ БАЛЕТ ДО МЕТРОПОЛІТЕН ОПЕРА ГАВЗ, 40th ST., cor. Broadway, NEW YORK.

В СУБОТУ, ДНЯ 25-ГО КВІТНЯ (APRIL) 1931 РОКУ, В ГОДИНІ 8-МІЙ ВВЕЧІР

АВРАМЕНКО виступить перший раз в Америці в новім танку: „ҐОНТИ".

УВАГА: Знимка на фільму в пятницю, 24-го квітня, год. 12-та в полудне. — Ґенеральна проба в Опері, в 2-тій годині в суботу. Всі учасники збираються в год. 1-ій в Школі Укр. Нац. Танків в Ню Йорку: 35 EAST 2nd STREET (COR. 2nd AVENUE).

СПІЛЬНА ВЕЧЕРА по виступі в ресторані „ROSOFF'S", 152-154 WEST 44th STREET (East of Broadway). — Ціна вечері $1.50.

90,2-3

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ДО ВИСТУПУ В СВЯТИНІ МУЗИКИ І СПІВУ.

Наближається день 25. квітня, коли то матимемо нагоду побачити виступ учнів школи балетмайстра Авраменка на сцені в „Метрополітен Опера Гавс".

В той день буде в театрі цілком певно чимало чужинців. Будуть там певно й наші національні вороги. Прийдуть подивитися з цікавости, щоби побачити, до чого ми здібні. Будуть і репортери американських газет.

Памятаймо, що чужинці й репортери глядітимуть не тільки на те, що діється на сцені, але й на саму публику. І не забуваймо, що ми будемо в домі штуки. Бо на тій самій сцені, на якій виставлятимуть наші танки, співають звичайно найкращі співаки світа. А на тих крíслах, на яких будемо сидіти, сидить звичайно дуже культурна публика.

Тому й нам треба подбати про те, щоби ми поводили себе поважно й культурно. Хай кождий прийде завчасу й засяде на своїм місці. І хай вберуться по святочному. Особливо хай памятають за це мужчини і хай надінуть темне убрання.

На однім з концертів Хору Кошиця доводилося нам бачити якогось громадянина, котрий засів у перших рядах, а що було горячо, скинув собі сурдут. Таке поведення є недопустиме.

Памятаймо, що ми будемо в святині штуки й треба поводитися там так, як у святині. І не забуваймо ще на одну річ: Коли співатимуть український і американський гимн, треба стояти спокійно, не говорити, не вбиратися і не рухатися.

Хай одні на других уважають, щоби все випало як найкраще. Бо тільки тоді, коли все випаде гарно, буде гармонія й гарне враження зі свята.

В. Юрковський,
Ню Йорк, Н. Й.

—o—

ЩО ДУМАЮТЬ ПО НАШИХ СЕЛАХ В КРАЮ.

Громадянин Трофим Тренич з Фреквил, Па., одержав з читальні „Просвіти" в селі Хутар, листа, з якого подаємо слідуюче:

Пишете, що Ви зіставили Народний Дім, який був збудований перед війною. Ми його по війні відновили і громадський уряд призначив був у нім на читальню „Просвіти" одну кімнату, а потім нас вигнав, а кімнату перемінив на арешт. Бо тепер настав такий уряд, який урядує по розказу влади. А влада відноситься неприхильно до праці над піднесенням нашого народа. Вона рада би, щоби ми зникли з лиця землі. Є в нас теж школа, але в ній учать читати і писати по польськи, учать про польських королів і польську державу. А ми хотіли би вчитися по українськи та почути про історію українського народа та його боротьбу.

Біда, що не маємо свого дому і не маємо де сходитися і разом читати. А то буде ганьба, як виросте нове покоління і не знатиме, хто воно. Наші вороги хочуть, щоби ми осталися темними, бо темний нарід легше гнобити. В школі учать любити тільки Поляків. Тих, що хочуть, щоби наші діти набиралися українського духа, переслідують.

Ви пишете, що школа будувати свою читальню, бо вороги і так знищать. Але ми так не можемо робити. Колиб ми так поступали, то вже з нас давно не було би сліду. Ми тут такої думки, що щоби нас Поляки і 10 разів знищили, то ми возьмемося до нової будови і за 11-тим разом.

Пишете, що в Вас тяжкі часи і не можете нам допомогти. Але й у нас часи важкі. Самі це добре знаєте. Але чи тому, що нам важко, маємо спускатися на дно, маємо сидіти з заложеними руками? Таж ніхто нам не принесе ніякого спасення, як ми самі себе не спасемо. Як так будемо нарікати і ждати на спасення, то на віки лишимося рабами, а наші діти проклинатимуть нас за наше недбальство.

У нас така нужда, що люди ходять голі й босі. На Святий Вечір то кількох складалося на спілку на одну свічку. Але це нас не лякає. Ми знаємо, що вороги наші не сплять, що ждуть на нашу зневіру і смерть. Але саме тепер у біді ми пізнаємо, що нам треба йти громадою, одним дбати за других і думати не тільки про себе й своє село, але про цілий український нарід. Тільки в такий спосіб станемо вільними, а наші діти не будуть потребувати шукати хліба по чужих краях.

—o—

"YOUNG UKRAINE" AND "NESTORIAN."

A little over a year ago a group of American born young men and women of Ukrainian descent organized themselves under the name of "Young Ukraine." These progressive young Ukrainians realized that there was an urgent need for such an organization which would afford a means and an opportunity for individual and collective work in the literary, cultural and social fields. Consequently they began to edit and publish their magazine called the "Nestorian." The publication of such a magazine required a great deal of time, effort and hard work, both manual and mental. However, the editors and sponsors of the "Nestorian" may now contemplate with justifiable pride the results of their arduous and determined labors as best exemplified by the April issue of the "Nestorian."

As one peruses the pages of this issue he cannot help but become astonished and amazed at the beauty, charm, sincerity, warmth and clarity of thought and style prevailing throughout the contents. The article by Dr. George Andreyko, the President of Young Ukraine and one of the editors of the "Nestrian," on Taras Shevchenko is a revelation for his clear and succinct exposition of the national importance of Taras Shevchenko both as a poet and a fervent Ukrainian poet. Dr. Andreyko has succeeeded admirably in portraying the smpathetic and lovable character of Taras Shevchenko which has made him the greatest national hero in Ukrainian history. On reading the young doctor's essay one gets a vivid picture of the great and overwhelming love of Taras Shevchenko for his people; the cruel and inhuman punishment, chastisement and long terms of imprisonment which this hero was compelled to undergo in his fight for Ukrainian liberty; this poet's heart bleeding, his body bruised and beaten, his soul tortured by the tyrannical maltreatment and subjugation of his brethren to serfdom and slavery. Thence we see Taras Shevchenko, although condemned most of his life in prisons and completely broken in body, but his indomitable spirit still burning with the fire of liberty and freedom for his people passionately pleading, consoling, exhorting and encouraging his fellow men to carry on so that they might attain that long sought goal, FREEDOM AND EMANCIPATION FROM SLAVERY AND TYRANNY.

The deep and sympathetic understanding and study of Dr. Andreyko as manifested in this article is and should be gratifying to the older Ukrainian generation and an incentive to the younger Ukrainian generation.

The articles entitled "Reforms" and "Lectures" by our Ukrainian attorney, William Selnick, are excellent examples of how such matter of interest and instructive value can be briefly stated.

Mr. Vladimir Semenyna has already established for himself an enviable place as one of the most skillful translators of Ukrainian literature into the English language. Mr. Semenyna in his translation of "Evening" by Taras Shevchenko has succeeded in catching the beauty, rhythm and simplicity of style of the great poet.

The editorials on "Young Ukraine" and the "Nestorian" are very commendable for their clean cut statements, as to their aims and purposes and their desire to instill into the young Ukrainian generation an active interest in Ukrainian culture and literature and also encouraging them to develop their individual talents through applied effort along some chosen field. The translation of Marko Vovchok's short story "Limerivna," proved to be very enjoyable reading.

As one picks up a copy of the "Nestorian" he immediately is captivated and impressed by the strikingly modernistic cover for which our young artist Miss Sophia Jarema is responsible.

There are numerous other articles and short excerpts which are interesting reading.

This group of yong Ukrainians have indeed taken a great step forward. They have shown that although they were born in this country and received most of their education and training in American schools, colleges and universities, they nevertheless consider themselves Ukrainians and take pride in announcing themselves to the world as such. There should spring up with "Young Ukraine" as a nucleus a number of similar organizations throughout the United States and throughout the world, wherever Ukrainians are found. For it is only by forming themselves into organized groups and immediately beginning active work that the Ukrainian youth will be able to realize their strength and importance.

There has not been a more appropriate time during the last decade than at the present time for the appearance of such a magazine as the "Nestorian." The civilized world is opening its eyes to the importance of Ukraine as a nation. Let us all, therefore, young and old, American and European born, assert ourselves as Ukrainians, actively support and cooperate to our utmost with such organizations as "Young Ukraine," and not merely passively stand by, in order that we may make the dreams of Taras Shevchenko come true, namely —, An Independent and Free Ukrainian Nation, proudly pointing to its vigorous and intelligent children both within its own boundaries and througout the world.

Michael Piznak,
New York, N. Y.

У стріткарі розмовляє двох подорожніх, що стоять біля моторового, яка то тяжка і відповідальна його служба.

— Це страшне, — каже один із подорожніх — такий моторовий все стоїть одною ногою у вязниці, а другою у гробі!

Моторовий відвертається до них і питає:

— А дзвоню хіба носом, що?!

—o—

— Чому зі стін у гостинницях пощезали вивіски: „Просимо службі не давати на чай!"

— Гм... Певно тому, що голі денебудь купити чаю. (З большевицького гумору).

УВАГА! ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ.! УВАГА!

УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКИЙ ДЕМОКРАТИЧНИЙ КЛЮБ
повіту Гудсон, міста Джерзи Сіти, Н. Дж.
отсим повідомляє, що

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ КЛЮБУ

— відбудуться —

В СЕРЕДУ, ДНЯ 22-ГО КВІТНЯ (APRIL) 1931 РОКУ
точно в годині 8-мій ввечір,
В ГАЛИ УКР. НАР. ДОМУ, 54 VAN WINKLE AVE., JERSEY CITY, N. J.

На сих зборах буде нашим гостем-бесідником суддя FRANK EGGERS, з Першого Кримінального Суду в Джерзи Сіти.

Проситься всіх старих і нових членів, як також і всіх Українців о численну участь в сих зборах.

По зборах буде ПЕРЕКУСКА і свіжі напитки.

ВСТУП ВІЛЬНИЙ ДЛЯ ВСІХ.

89-90

Михайло Зощенко.

ЗЛОДІЙ.

Я вертався вчора додому з гостини. Одинацята в ночі. Темно. Тихо.

В серці несказана трівога. В грудях жах, дріжання. Алеж бо і пора.

Коли вже, гадаю, судилося мені стрінути кого, то найрадше ще стрінувся би я з хуліґанами. Хуліґани — так, це найліпше. Погуляють собі, заїдуть по пиці, вибють може зуби. І кінець.

А пальта всеж таки не стягнуть із мене. Це вже не їх ділянка стягати з людини пальто. Це дуже благородне з їх боку, що не рушать чужої власности.

Йду я так повен сумних думок. Підходжу до дому.

Тепер, гадаю, лишився передімною найнебезпечніший шмат дороги — сходи. Нема нічого, думаю собі, страшнішого, як стріча з бандитом на сходах. Головне — тісно. Тяжко втікати. І взагалі, без жартів, можна перевернутися.

Іду я сходами. Доходжу до другого поверху. Нараз чую, що поверх вище шуркає хтось ногами.

А наші сходи, самособою, погано освітлені. Лямпка нафтова. Світло мутне. Кота на два кроки тяжко розпізнати, людина уявляє собі, що то тигр.

Глянув я вгору. Стоїть, бачу, якийсь добродій. В руках держить щось. Якесь тупе знаряддя.

Я якстій, самособою, зупинився. В мені заперло дух. Стою. Лише серце бється в грудях наче божевільне.

Попався я, гадаю.

І чую, що тамтой також бережеться. Завмер на місці, здержав віддих і ногами не перебирає. Чекає, аж підійду до нього.

Моя лепета стала зараз дивно ясно працювати.

Або, думаю, треба втікати, або вертатися. Та як це зробити — не знаю. Коли гадаю, відвернуся плечима — готов, драбуга, кинутися зі мною в погоню тай душу вигнати з людини.

Стою та не віддихаю, стараюся лише не дзеленькотіти зубами.

Стою, вважаєте, на другому поверсі. Простісенько чийогось мешкання.

Втікати, гадаю, на вулицю — запізно. Зараз, гадаю, підійду обережно до дверей, намацяю дзвінок і задзвоню. Ввесь дім заалярмую.

Стою, очей не спускаю і рукою ззаду воджу. Найшов — давай шарпати злегенька.

Нараз кидається на мене згори той бандит. Ноги захиталися підімною. Віддих завмер, тепер' думаю собі, вже мені кінець.

Буде, що має бути. Я скочив на бік. Той за мною. Я на діл. Той слідком за мною. Чую начеб ловив мене за ковнір.

А ковнір у мене баранковий.

Біжу подвірям. Ворітьми. На вулицю. Кричу.

Той ловить мене за ковнір і кидає об землю.

Збіговище. Міліція свище.

Дивлюся я — за ковнір держить мене Петрусь Водкин. Він мешкає зі мною разом.

Петрусь Водкин глядить на мене. А я дивлюся на Петруся.

Петрусь Водкин повідає:

— Гарного пташка я зловив. А я, каже, взяв тебе за бандита. Що ти там робив за чужими дверми?

Кажу йому:

— Треба було ліпше дивитися, Петрусю. Я, просто відпочивав перед дверима. А ти мене за ковнір поцупив. Ти міг навіть відірвати його.

Вияснюємо все міліції й вертаємося в хату.

Цілісеньку ніч я, самособою, не примкнув ока. Я перевертався з боку на бік. Я ввесь час роздумував і мріяв про ті щасливі часи, коли вкінці почнеться спокійне життя для всіх горожан.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО СТАРОМУ КРАЄВИ.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Коляда на визвольну боротьбу.

Коляду зложили: Г. Козак $10; по $5: С. Смужинський, М. Нисевич; по $3: С. Гаврилбатко, Л. Семен; по $2: А. Горбатко, В. Дорош, А. Левицька, І. Клебан, Т. Свистун, д-р Черняк; Український Клюб $1.70; по $1.50: Ю. Байло, С. Слободян; по $1: А. Цюрила, А. Бабяк, В. Лопушанський, Е. Бішко, А. Малець, І. Кузбин, А. Мельник, С. Вільчинський, Г. Шибала, В. Белюх, І. Чипоренко, В. Пелгун, М. Гатала, М. Маєцький, І. Крепол, І. Розебан, П. Васих, І. Соманчик, І. Масінко, М. Попович, Г. Дацко, А. Котина, К. Даков, С. Борис, А. Гучко, М. Буньо, І. Стебельський, В. Слободян, П. Маслюх, М. Костик, І. Котила, Г. Білецький, п-ні Шеремета, Н. Скрипник, П. Рибачок, Г. Грийтин, С. Пунда, О. Кульчицький, М. Рибак, Ф. Сливарський, С. Крутій, Г. Бучко, І. Сельський, Г. Гривняк, П. Дармограй, П. Мелько, Ю. Кахнич, М. Клячак, Ю. Савич, В. Чередачок, М. Тириняк, І. Холявський, В. Городинський, Ю. Тицяк, С. Михальчак, І. Беднар, К. Остах, М. Вовк, М. Холявська, п. Ксиня, Г. Холявський, Д. Курко, А. Гриманя, М. Паранич, М. Досяк, М. Соханьчак, М. Шегда; по 75 ц.: п. Чопик, І. Малицький; по 50 ц.: К. Маслюх, П. Чорний, М. Лучейко, П. Котило, М. Цебак, В. Сеґін, К. Белюх, І. Шпак, А. Марущак, М. Корнал, Т. Голубяк, Ю. Токарчик, Н. З.

Колядували: Антоніна Гаврилко, Розалія Смужинська, Станислав Смужинський, Григорій Козак, Дмитро Курко, Іван Холявський, Йосиф Байло. Заколядовано $117.70, які вислано через Обєднання на визвольну боротьбу.

С. Смужинський.

ЛИСТИ З РІДНОГО КРАЮ

(Подаємо в оригіналі ті листи, що наспіли з краю в справі останніх подій. — Ред.).

Терпилівка, 11/І, 1931.

ЛИСТ 1-ший.

Дорогий і любий Сину!

Листа Твого я отримав
Двацять першого в суботу,
Дякую за всі бажання
З днем Різдва й Нового Року.
Також прошу Тебе дуже,
Коли будеш лист читав,
Щоб подяку Ти від мене
І дядькови передав.
Тай і цьоці й усім дітям
Й онуці маленькій —
Засилаю всім „Спасибіг"
За слова щиренькі.
Бо ми також всі здорові,
За що слава Богу,
Хоч недавно ми всі мали
Велику трівогу.
Не минуло Терпилівки
Те велике лихо,
Хоч, здавалось, вже минеться,
Тай вже буде тихо.
Бо два рази через село
Військо проїздило,
Та все якось пішло дальше
І нас залишило.
І всі собі говорили:
В нас ніщо не буде,
В нас не було „саботажів",
Бо ми тихі люде.
Аж тут в один понеділок,
Ще сонце не сходить,
Обступили кругом село
Й до села приходять.
Мов Татари по всім селі
Кіньми уганяють
І кождого, хто тільки був,
Під церкву зганяють.
Мов худобу нагаями
Бють, куди попало,
„То ест тильно пшивітане",
Декілька сказало.
Були старі тай немічні,
Не могли спішити,
„Ідзь му помуж", кричить сержант,
Та взяв старця бити.
Біжить старий, спотикаєсь,
Просить і благає,
„Ідзь, кабане, прендзей, беґем", —
Бе і підганяє.
А коли вже коло церкви
В ряди поставали,
Котрих вичитав Поляків,
Тих домів пускали.
І Жидів також набік,
Ті пішли до дому,
А що з нами? Боже! Боже!
Не дай то нікому.
Виймив офіцир папір,
Тай став викликати,
І всіх, котрих вичитав,
Під стіну ставляти.
І всі тоті пописані
В очах „восковосьці":
„Ці то сон саботажнікамі,
То сон лепсі ґосьці".
Співак Іван вийшов перший,
Іван Трач за ним,
Гриць Петрівський, Іван Заяць
І Заяців син.
Іван Грім і Грім Микола,
Гаврилюк Павло.
Ґусак Михайло був в списі —
Його не було.
Микола Лахута, „писар",
Дмитро Макогін,
Фурик Олекса, Матковський
І Козуб Іван.
По тім і тих відділив,
Що були в „Соколі",
Сорок вісім парубків
Нещасної долі.
А між ними і таких,
Що в дворі служили,
Наймити і бідаки,
Щож ті провинили?
Дальше і тих завізвав,
Що в війську служили,
„А ви, каже, військові
Будете всіх били".
І богато було з них,
Котрі відказали,
Що ми бити не будем,
Хоч би повмирали.
Але найшлись і такі,
Що на се згодились,
Катувать своїх братів
Сейчас підіймились.
Шість катів, на все готових,
З ряду виступає,
А офіцир се побачив,
До нас промовляє:
„А відзіце, Україньци,
Біць вас не бендземи,
Вас біць бендон васі браця;
А як? — Зобачими".
І промову став казати
На тему „едносьці",
Що „України ту нема",
Аж кипів зі злости.
А по скінченій промові
Махнув він рукою,
Стали гнати всіх віддільних
До хліва юрбою.
Одних в стайні, других в хліві,
В Білика Степана,
Мов худобу зачинили
Тогож таки раня.
А потому по одному
З хліва витягали
І в стодолі на ослоні
Ще й штани скидали.
І по голім тілі били,
Били, не жаліли,
По три сотні і ще більше,
Так, що люде мліли.
Рвали тіло, текла кровця;
Кати не зважали,
Кровю лиця побризкані,
В крові руки мали.
І ні один не здрігнувся
На той лемент, крики,
Не збудили в них совісти
Тяжкі братні муки.
Катівський той обовязок
Шість людей сповняли;
Подаю Вам всіх назвиска,
Щоби Ви всі знали:
Козуб Федь, то син Матвія,
І Крамар Данило,
Оба то ще не жонаті,
Вони били сміло.
Третій Коваль, що в Ґелети
Приймаком зістався,
І той щиро кресав тіло,
Ніщо не боявся.
А четвертий Когут Ґеник,
То вже син Івана,
Пятий Ткач Стах, син Василя,
Се особа знана.
Шестий Пелехун Василь,
Куцим називають.
Отсих тепер всіх **катами**
Люде прозивають.
Коли всіх вже перебили
По одному разу,
То другий ще повторили,
А котрим — розкажу.
Микола Грім, Гриць Петровський,
Дмитро Макогін,
Співак Іван та Лахута,
Та ще й Іван Грім.
Усі ті нещасливці
По сімсот дістали,
По два місяці від того
З ліжка не вставали.
Були також ревізії,
Стіжки розкидали,
За „Сурмою" і оружам
Усюди шукали.
Шкоди всюди наробили,
Аж сумно писати,
Але щож тут порадити,
Мусим все приймати.
Ось таке то у нас лихо.
Та все те минає,
І наш нарід все на ліпше
Надію все має.
Ніхто духом не падає,
Всі поздоровіли,
Кождий став тепер завзятий,
Всі посвідомили.
Не зломить нас жадна сила,
Ні ворожі руки,
Хоч шітсьдесять, чи щось більше,
Дістали ці буки.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВИ.

ШИКАГО, ІЛЛ.

Членська вкладка „Просвіті".

$11 переслано через Обєднання як членську вкладку до „Просвіти" у Львові на 1931 р.

Зложили: по $3: Юрій Небор, Йосиф Корпан, Михайло Шенглевич; Андрій Махник $2. — Разом $11.

ФОРД СИТИ, ПА.

З панахиди на Рідний Край.

Підчас панахиди, котру відслужив о. П. Ковальчик, парох Форд Сіти, Па., за упокой душі бл. п. Ольги Бесарабової, 1) зібрали жінки $20.25; 2) на поминках у гром. Драча $6.75. — Разом $27.

Ці гроші призначує громада 1) на Рідну Школу $20; 2) на політичних вязнів $7. — Разом $27 вислано через Обєднання до Рідного Краю.

о. И. Жук.

—o—

ДЖЕМЕЙКА, Н. И.

Коляда на Рідний Край.

Братство св. Юрія переслало через Обєднання сьогорічну коляду на поміч Рідному Краєви в сумі $43. — $20 на Рідну Школу, а $23 на визвольну боротьбу.

Жертвували: по $2: І. Мельничук, В. Воробець, Т. Білоус, М. Воробець, А. Фірман, В. Цісик, Катерина Возьна Шемберко, М. Лесів; М. Гірняк $1.50; по $1: Марія Буняк, О. Калля, І. Варнаковський, П. Біловус, В. Костишин, М. Костишин, І. Орлян, Т. Варварчин, В. Сломушинський, А. Грабар, Ева Порияк, Анастазія Іванців, П. Олкович, М. Заборський, С. Іваницький, Бобик (старший) і Бобик (молод.), М. Климович, Г. Данилюк, Д. Онищук, В. Александрович, С. Копачук, М. Біловус, Л. Ковальчук.

М. Костишин, секретар.

—o—

СПРАВЛЕННЯ.

Йонґставн, О. Гром. Юрій Приставш переслав збірку в сумі $10 на Рідну Школу, а не Ю. Пуптах, як було проголошено.

—o—

ПІТСБУРҐ, ПА.

З бенкету на боеву акцію.

На бенкеті, уладженім Стрілецьким Гуртком ч. 4. в Пітсбургу в честь п. О. Грибівського, зібрано $22.00, які переслано через Обєднання. Жертвували слідуючі: Кравець 5 дол.; по 3 дол.: Д. Лацик; по 2 дол.: інж. Малієвич, П. Левицький, Попіль; по одному дол.: І. Барабаш, п. Левицька, П. Журавецький, С. Вишатицька, І. Бек, А. Кравцева, Д. Литвин і п. Н. О.

Стрілецький Гурток ч. 4.

—o—

ТОЛІДО, О.

Коляда на Рідну Школу.

Громадянин Ів. Кульчицький переслав через Обєднання 13 дол. коляди на Рідну Школу до краю.

—o—

СИРАКЮЗ, Н. И.

На визвольну боротьбу.

З нагоди гостини п. О. Грибівського в моїм домі зібрано 10 долярів на допомогу нашим борцям, котрі страдають в неволи.

Жертви зложили слідуючі особи: пані А. Костів і К. Артисюк по 2 дол.; А. Шмакалюк, О. Грибівський, Г. Туркевич і Ю. Тимчишин по 1 дол.; Анна Фішер, Ева Костів, Стася Костів і А. Фішер по 50 цнт.

З забави Українського Американського Горожанського Жіночого Клюбу $6.00.

Разом вислано $16.00 через Обєднання до краю.

А. Костів.

—o—

НЮ ЙОРК, Н. И.

Коляда на Рідну Школу.

Громадянин М. Близнак переслав через Обєднання 60 долярів коляди на Рідну Школу, яку перевела Січ ім. Богдана Хмельницького.

—o—

НЮ ЙОРК, Н. И.

З концерту на Рідну Школу.

Д-р А. Борак переслав через Обєднання до Рідного Краю 18 долярів на Рідну Школу. Це чистий дохід з концерту в честь Тараса Шевченка, який відбувся в салі Українського Народного Дому на шестій вулиці.

—o—

НЮ ЙОРК, Н. И.

На Дрогобицький Боян.

Гром. М. Гайворонський переслав через Обєднання 20 долярів на Дрогобицький Боян від Американсько-Українського Музичного Товариства.

—o—

НЮ ЙОРК, Н. И.

На будову читальні.

Гром. Гнат Букса вислав до Рідного Краю через Обєднання 160 долярів. Гроші призначені на будову читальні на Глинянській в Золочеві. Гроші ці зібрав комітет допомоги будові читальні.

ДРУКАРНЯ

УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА „СВОБОДА"

83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

ДРУКАРНЯ

УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА

„СВОБОДИ"

83 Grand St., Jersey City, N. J.

виконує:

ВСЯКІ ДРУКИ ЯКНАЙКРАЩЕ, ЗАВСІГДИ НА ЧАС І ПО НИЗЬКІЙ ЦІНІ.

ДЛЯ ТОВАРИСТВ, ПАРОХІЙ, СІЧОВИХ СОТЕНЬ, ГУРТКІВ, БРАТСТВ І ДРУГИХ ОРГАНІЗАЦІЙ, ТА ДЛЯ ПООДИНОКИХ ОСІБ ВИКОНУЄМО ВСЯКІ ПОТРІБНІ ДРУКИ.

ЧЛЕНСЬКІ КНИЖОЧКИ,
СТАТУТИ,
НАГОЛОВКИ НА ЛИСТАХ,
АДРЕСИ НА КОВЕРТАХ,
ЛЕТЮЧКИ,
ОГОЛОШЕННЯ НА ПРЕДСТАВЛЕННЯ,

КОНЦЕРТИ,
ЗАБАВИ,
ПІКНІКИ
БАЗАРІ,
РІЖНОГО РОДА АФІШІ,
ОБІЖНИКИ,
ТА ВСЯКІ ИНШІ ДРУКИ.

ВІДДІЛИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА! УДАВАЙТЕСЯ ЗІ ВСЯКИМИ ДРУКАРСЬКИМИ РОБОТАМИ ТІЛЬКИ ДО СВОЄЇ ВЛАСНОЇ ДРУКАРНІ!

Для фірм, бизнесменів і приватних осіб друкуємо афіші, білети (тікети) ріжні запрошення, візитівки, весільні запрошення — і все, що входить в обсяг друкарської штуки.

РОБОТА ВПОВНІ ВДОВОЛЯЮЧА. — УСЛУГА ЯКНАЙСКОРША. — ЦІНИ НАЙНИЩІ.

БРУКЛИН, Н. И.

На будову кооперативи.

Гром. Марія Волічинська переслала через Обєднання 88 долярів збірки, призначених на кооперативу в селі Реневі, зборівського повіту. Гроші зібрав комітет, у склад якого входять: Марія Волічинська, С. Квітнинський й С. Окіпняк.

—o—

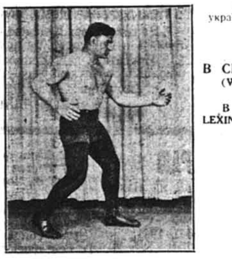
НЮАРК, Н. ДЖ.

З Листопадового Свята на край.

Громадянин І. Тарнавський переслав через Обєднання до краю 400 долярів. Це дохід з Листопадового Свята, уряджeного комітетом Злучених Товариств, Братств і Горожанських Клюбів. Гроші призначено порівно на інвалідів і політичних вязнів.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИС „СВОБОДА".

БОРЦІ СВІТОВОГО ЧЕМПІОНАТУ

ГРИГОРІЙ ЗАРИНІВ
український борець буде боротись
— проти —
ГЕНРІ ДІ ҐЛЕЙН
з Франції
В СЕРЕДУ, 22. КВІТНЯ 1931
(WEDNESDAY, APR. 22, 1931)
в годині 8.15 ввечір
В 69th REG'T ARMORY, LEXINGTON AVE., ріг 26th STREET, NEW YORK, N. Y.

ДРУГІ БОРОТЬБИ:
ЕД „ДОН" ДЖОРДЖ
побідник Соненберґа
— проти —
СТЕНЛІ СТАСЯК
Поліш Лайн
„БІБЕР" МіККОЙ
з Голі Крос Калидж
— проти —
ЕКСЕЛ ЕНДЕРСОН
з Стокголм Юніверсіті
ДЖОРДЖ ҐАЛЗА
Італіен Чемпіон
— проти —
Б. ДМИТРОФ
Болґеріен Стар
МЕКС ЕДЕЛМАЄР
Ді „Прайд оф Йорквил"
— проти —
ДЖІМ ГЕСЛИН
Австраліен Сайклон

ДЖОСЕ ДОМІНҐУС
Спеніш Булфайтер
— проти —
ТОНІ КАТАЛІНО
Італіен Сайклон
ЕЛ МОРЕЛІ
Бостон Лоєр
— проти —
СЕЙЛОР АРНОЛД
з Месечусетс Юніверсіті

ЦІНИ ТІКЕТІВ: $1.05, $2.10, $3.15

Щоб дістати добре сидження, треба зарезервувати собі тікет.
ТЕЛЕФОНУВАТИ: WISCONSIN 7-6186.

ЖАРТИ.

Ратунок виключений.

Два Шотляндці пішли на мандрівку в Альпи. Один зашпотався й упав з височеної стрімкої скелі. Падаючи, вчепився вистаючого каменя і так уратувався між небом і землею.

— Бігай мерщій у село! — сказав він до товариша — та привеси добрий шмат мотуза. Лише так можу вратуватися.

Товариш побіг у село, та вернув без мотуза й каже:

— Ратунок виключений! Селяни хочуть за мотуз десять франків.

—o—

Людина з портфелем.

Робітня відомого хірурга. Хірург за гарним столом. Гість сидить на краю крісла та держить на колінах портфель.

— Отже операція конечна? — вдумчиво каже гість.

— Конечна, — відповідає хірург.

Коротка мовчанка. Гість покашлює.

— Гм... а скажіть... м... м..., скільки коштуватиме операція?

— Сто рублів.

Гість із нетаєним задоволенням глядить на хірурга.

—Скажіть, будь ласка, скільки операцій вам приходиться робити до року. Певно штук з чотириста?

— Ну, вже і чотириста! Чотириста не чотириста, а з двіста пятьдесять операцій в році я зробив.

Гість виймає записник і щось записує. Потім встає з крісла та мовчки збирається виходити.

— Якжеж з операцією? — питає счудований лікар.

— А!... Я гадаю, що можна буде обійтися без операції... Я, бачите... фінінспектор (фінансовий, податковий інспектор). (З большевицького гумору).

—o—

Мати вбігає до лазнички: — Діти! А ви чого робите такі крики?

— Ми бавимося в розбиття корабля, а Славцьо не хоче пірнути під воду!

—o—

В книгарні.

— Я хотів би купити якусь цікаву книжечку для дітей.

— Прошу взяти „Котика в чобітках".

— Ех! Колиб так чобітки без кота! Тоді інша справа. (З большевицького гумору).

—o—

— Яке заняття має ваш чоловік, пані?

— Він робить плетені кошики — страшно прозаїчна робота, правда?

— О, навпаки — в таких кошиках може знайтися богато поезій!

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ПОТРІБНО МУЩИН до чищення вікон з фарби в нових домах. Голоситися можуть лишень ті, що вже ту роботу робили, або охочі навчитися. Платня від штуки. Нехай голосяться лиш ті, що мешкають в Ню Йорку, до:

Н. МАКСИМОВИЧ,
8011 — 25th Ave., Jackson Heights, L. I., N. Y. — Tel. Pomeroy 6-7178

DR. N. M. HNATYSHYN
УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР-ХІРУРГ І АКУШЕР
2191 Professor St., Cleveland, Ohio
(Проти українського банку).
Телефон: Atlantic 2054.

Д-Р ЮРІЙ АНДРЕЙКО
УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР, ХІРУРГ І АКУШЕР
153 Avenue B,
New York, N. Y.
(межи 9. і 10. ул.)
Tel.: ALGONQUIN 8625.
Урядові години: рано від 10 до 11, ввечір від 6 до 8, а в неділі від 12 до 1-шої вполудне, або після умови.

ВЗОРИ канва, нитки до вишивання D. M. C і стемповані річи. Пишіть по каталоґ до:
UKRAINIAN BAZAR,
170 E. 4th St., New York, N. Y.

ЧОГО ВАМ СИДІТИ БЕЗ ПРАЦІ І ПРОЇДАТИ ГРОШІ.

Купіть собі фарму, з котрої не тільки забезпечите собі життя, але також будете мати і добрий дохід.

95-АКРОВА ФАРМА, 40 миль від Ню Йорку, 9 дійних коров, 1 бугай, 2 коні, трактор і вся машинерія. Земля огородова. Всі будинки майже нові. Ріка плине через фарму, до міста близько. Фарму продає властитель з причини смерти жінки.

97 АКРІВ ОГОРОДОВОЇ ЗЕМЛІ, дім 7 кімнат і другі великі будинки, трактор і вся фармерська машинерія; 16 коров, 1 бугай, 40 безрог, богато курей і качок, 18 акрів ліса. Люде доробилися маєтку на сій фармі і ви зробите. Ціна приступна.

ФАРМА НА ГОДІВЛЮ КУРЕЙ, 5 акрів, в самім місті і при стейтовій дорозі, 1,500 курей, в домі електрика і ванна, курники і всякі природи в добрім стані. Властитель заміняє за реальність в місті, мусить мати делікатесен штор або ґросерню.

Щоби оцінити повищі фарми, треба їх оглянути. Маємо також богато інших фарм, які приносять гарний дохід. Голоситися листовно або зателефонуйте до: 88-90

C. MARKS REALTY CO., Inc.,
Farm Department,
232 PALISADE AVENUE, CLIFFSIDE, N. J.
Phone: Cliffside 6-3353.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ЗАНИМАЄСЬ ПОХОРОНАМИ В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ.
129 E. 7th STREET,
NEW YORK CITY
Tel.: Orchard 4-2568

ПЕРШИЙ УКР. ПОГРЕБОВИЙ ЗАКЛАД В НЮАРКУ І НА ОКОЛИЦЮ.
Ми робимо гарні похорони
ПО $150

Без ріжниці як далекі позамісцевости, кличте нас:
Офіс: 485 AVON AVENUE.
Phone: Terrace 8882, або Waverly 1636, Newark, N. J.

ТЕАТРАЛЬНІ ШТУЧКИ ДЛЯ ДІТОЧОГО ТЕАТРУ,
які можна набути у книгарні Свободи.

ЗУСТРІЧ. Новорічна песа-казка на 2 дії. В. Королів-Старий ....15 ц.
ТАРАС У ДЯКА, сценічна картина в 2. діях із життя Т. Шевченка. Іванна Блажкевич .....15 ц.
СТРІЧА У ЛІСІ, сценічна картина в одній дії. Леся Верховинка..10 ц.
ДІД-МОРОЗ, фантастична дитяча казка-песа на 3 дії з співами й танцями. Мик. Шугаєвський ..25 ц.
СОН МІСЯЧНОЇ НОЧИ, пластова гра в 5 діях. Ярослав Вільшенко ....25 ц.
ТАРАС ПАСТУШОК, сценічний образок у двох діях ....15 ц.
ЧАРІВНИЙ КАМІНЕЦЬ, песа-казка для дітий в 3-ох діях. В. Королів-Старий ....15 ц.
САМОТНИЙ У ЛІСІ, песа на одну дію. Е. А. Чебишева-Дмитрова ....10 ц.
ЧЕРВОНА ШАПОЧКА, драмована казка в 2-ох діях. Я. Вільченко ....20 ц.
ЗОЛОТИЙ ЧЕРЕВИЧОК, песа казка для дітий у 6-ох картинах. Галина Орлівна ....15 ц.
ПРОГУЛЬКА, комедійка на одну дію. Ст. Чубатівна ....15 ц.

„SVOBODA"
P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ПОВОРОТ ТАРЗАНА.

(57)

Коли дивна процесія наблизилася ближче, французький офіцир побачив велику групу чорних дикунів, котрі несли на плечах якусь носилку. Попереду їх виступав великан, білий чоловік, одягнений в шкіру леопарда, а поруч з ним ішла маленька, біла жінка. Скоро вони спинилися недалеко нього й здивований офіцир почув, що хтось голосно назвав його імя, а білий чоловік швидко наближався до Де Арнота з протягненими руками для обіймів.

—o—

Де Арнот не міг ніяк повірити тому, що його очі бачили. Перед ним стояв смуглявий від африканського сонця його приятель Тарзан. Скоро він пізнав і Джейні. По дорозі до хати Тарзана Де Арнот довідався все про пригоди Джейні й Тарзана. Тут батько зі слізми радости стрінув свою доньку. Чорна Есмеральда була надзвичайно здивована появою Джейні й Тарзана, яких вона вважала давно загинувшими.

—o—

Всі згодилися на тому, що такі пригоди міг переборoти лише Тарзан, а більше ніхто. Всі хвалили Тарзана, подивляли його зручність, відвагу та нагороджували безконечними подяками й признаннями. Тарзан від всього цього почував себе ніяково й хотів би був знаходитися між своїми малпами, які на все дивляться спокійно й нічому не дивуються. Чорних Вазирів білі люди нагородили ріжними подарунками, що дуже радувало їх.

—o—

Джейні й Тарзан не знали нічого про Турана, поки лорд Теніґстон не згадав про нього. „Уяви собі, як буде здивований Туран, себто Роков, коли побачить тебе", сказала Джейні. „Його здивовання буде дуже коротке", суворо відповів Тарзан. Джейні зрозуміла, що значать такі слова Тарзана й почала йому радити не рішати справи з Тураном, а передати його в руки капітана французького кружляка.

—o—